



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnium hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

Raemond, Florimond de

Coloniae Agrippinae, 1655

III. In Africa eodem tempore Religio mutatur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

tur Turbæ hæc Balazethis Turcarum Imperatoris
 rebus per commodæ fuerunt, quæ tot cladibus fra-
 ctæ ac prostratæ, pessimo loco sitæ fuerant, adeo
 ut Trapezuntino imperio Persis cedere, & vicies
 centenis scutatorum millibus pacem ab Ismaele re-
 dimeret constitutum habuerit. Sed Ismael è medio
 victoriarum cursu domum reuocatus & retra-
 ctus, turbis à nouo hoc propheta excitatis occur-
 rere fuit coactus. (a) Ex quibus omnibus temporum
 illorum facies apparet, quando scilicet totus Oriens,
 ac præcipuè duo maximi & potētissimi Turcarum
 & Persarum populi ob diuersas Mahumetanæ legis
 interpretationes infestissimis animis atque armis
 concurrerunt ac digladiati sunt, tanta odium
 pertinacia ut non nisi murua pernicie elui aut ex-
 piari possint. Hanc enim sententiam decretoriam
 Turcarum Muphti id est summus Pontifex pro-
 nunciavit: Eum qui Persam hæreticum, licet Ma-
 humetanum, occiderit, multo gratiorem rem Deo
 facere quam si septuaginta Christianos interficiat.
 (b) Nunc rerum in Australi plaga statum itidem
 perspicimus.

III. Africâ vetusta Mahumetis dogmata, & anti-
 quam Alcorani interpretationem hæcenus am-
 plexa fuit, donec Anno M. D. XLV. Monachus qui-
 dam Amether nomine, nescio quo æstro percitus,
 è cellula sua per volavit, & oppidatum circumiens,
 populumque ad pœnitentiam cohortans, novam
 Elfurcani expositionem, è sola, ut agebat, S. Scrip-
 tura hausit, novarum rerum cupidus obrutit. In-
 ter alia hic docuit, Halis, Omatis & aliorum inter-
 pretationes humani ingenii esse commenta, ad re-
 ctè vero interpretandum, Elfurcanum, nudam &
 puram ipsius scripturam sufficere, ut qui optimus
 ipse sui ipsius sit interpres. Novus hic Monacho-
 minister & Ministro monachus non miror tantum
 verborum artificio, sed vitæ etiam exteriori quadam
 simplicitate & innocentia incredibilem hominum
 multitudinem, ac præcipuè in Bessano ac Maroca-
 no regno, ad suas partes perduxit, & novæ religio-
 nis prætextu subditos passim contra Principes ar-
 mavit. Inde ad vicina regna progressus, usque ad
 intimam Libyam penetrauit, ac plus quam centum
 discipulos tamquam religionis suæ Episcopos &
 Mahumetanæ legis præcoes, constituit ipse vero
 sexaginta hominum millia, ferè semper circase ha-
 bebant. (c) Taflet rex, inter Africæ Principes non
 postremus, hominis fama motus, eum ad se accer-
 sivit, eo sine ut novo huic Prophætæ, de quo tam
 mira ubique jactabantur, conscientiam suam de-

nudaret, magno errore, ut postea patuit: ut qui hac
 ratione ambicioso homini fenestram ad imperium
 in vadendum aperuerit, ac suam etiam vitam præ-
 sentissimo periculo exposuerit. Statim enim ubi il-
 le pedem in regno posuerat, subditos ad rebelli-
 onem excitavit, & cœlestium revelationum prætex-
 tu, Regem ipsum vita privavit, assumtoque Serip-
 thii, id est, supremi Pontificis nomine, re ipsa reg-
 iam potestatem usurpavit, Prioris deinde simplici-
 tatis quasi oblitus, nusquam nisi magna armato-
 rum manu & pompa regia stipatus conspiciebatur,
 conciones interim nihilominus, non tamen in Ma-
 humetanorum Mosqueis, ne cœn Christianorum, à
 quibus non alieno planè erat animo, templis, sed
 patenti in campo subidio habebat. Idque unum a-
 gere videri volebat ut Mahumetana religio refor-
 maretur. Quia vero Christianis Turcarum Mos-
 queas ingredi capitale est, nisi ejurata religione
 sua Mahumetanas superstitiones amplecti velint,
 Regius hic Pontifex ex quo omnes, tam Chri-
 stianos & Judæos quam Mahumetitas ad concio-
 nes, facta & ceremonias suæ religionis admisit: &
 feliciter omnium successu clarus, magnum ac
 prævalidum confecit exercitum, atque eo quinque
 reges subegit. Longum esset omnia ab ipso com-
 missa proliare recensere, è quibus unum maximè est
 memorabile, in quo supra centum hominum mil-
 lia perisse dicuntur. Quid multis? ipsum etiam
 Mahumetembellica gloria Seriphii hic superavit,
 ac totius ferè Africæ imperium, quadraginta
 annis tenuit, Turcis tam formidabilis ut aperire la-
 cessere eum non auderent, sed occulto tantum ma-
 gnitudini ejus obstruere, atque obicem ponere sa-
 tis haberent. Unum restabat iis in locis Algeriæ
 regnum, reliquis Fessæ scilicet, Maroci, Tremissæ,
 Taflet, Arcæ & Susæ regnis ad iungendum: cujus
 rex viribus suis diffusus, corrupto satellite, homi-
 nem insidiis circumventum una cum præcipuis
 duobus & Consiliariis interfici curavit. Successit
 ei nihilominus Abdalæ filius, cujus progenies etiã
 num exstat. Sed hæc micro, breviter turbas illis in
 partibus eodem tempore, quo apud nos veterum
 sacrorum fundamenta fere subruta, ob religio-
 nem exortas indicasse contentus. Eodem tempore in-
 quit Thevetus in Cosmographia sua, (d) quo Luth-
 erus Christianam religionem, in Europa turbat & exagi-

a Surius histor. fol. 16. & 17. b. Leuclæ, in supplem. Ann.
 Turca pag. 138. c. lov. de ur. illust. lib. 3. & 7. Genebr. in
 Chron. d. lib. 1. cap. 5.

ta. & Reges ac Principes faciem hanc funestam exstinguere vel conantur vel dissimulant Seraphius nouis pariter in Africa rebus studet, eiusdem fere cum Luthero farina homo, ut qui non minus quam hic pauper & vilis fuerit monachus, qui tamē seditiosis suis concionibus complures Reges ac Principes sede & dignitate deiecit. (a) Hæ scilicet diaboli sunt artes, omnia versantis, & subiectos sibi ad mutuas cædes notis sectarum & opinionum facibus accidentis.

IV. Dum ita Mahumetistæ & Halistæ de stultis & vanis suis superstitionibus inter se digladiantur, & Seraphius sectam suam stabilire allaborat, à Christianis ex alia parte in propagando Iesu Christi Evangelio, eiusque cognitione remotissimis à nostro orbe & incognitis antea populis illustrandis, vehementer fuit desudatum, Deo tam pios conatus mirum in modum fortunaante, ut Mundi huius princeps magna, possessionis tot sæculis iam usurpatæ, parte intra breue tempus fuerit exturbatus. Idem Deus Christianorum ad ea loca aduentum diuersis prodigijs iam ante præsignificauerat, (b) ut ignea illa pyramide, quæ toto anno supra Mexicanam urbem conspecta fuit: ut igne illo cælitus super primarium eorum locorum templum delapso: ut Cometa illo tricipiti, in medio die apparente, & ab Ortù ad Occasum tendente: & alijs stupendis prodigijs, in India passim, ac præsertim in magni illius Principis Morezumæ regno circa Annum M. D. XVI. conspectis, quo tempore Christiani primum ibi locorum innotescere cœperunt, sic ut illo ipso tempore quo Lutherus Christianam Ecclesiam inter Christianos conuellere ac demoliri aggressus est, Christiani inter idololatrias prima Christianæ fidei fundamenta iecerint, longe lateque postea per ingentia illa terrarum spatia expansæ: sic ut pro exigua terræ particula, eaque niuibus & frigoribus infami, integri velut Mundi ad Christianam republicam sint adiuncti. Ut enim torrens obstructo alueo, limites suos egressus alio erumpit, multoque latiore viam & canalem sibi facit: sic Ecclesia apud nos oppressa ac quasi deiecta, alibi pulchrior ac validior surrexit: sic ut fidem è nostro orbe profugientem alter ille obuijs vniis excepsisse videatur. Confluebant vndique ad Christiani, apertoque Christophori Columbi primum, deinde Americi Vesputij, immortalis memoria dignissimum opera & industria ad ignotos populos aditu, tam Hispaniæ quam Lusitaniæ reges cœptum opus summa contentione, ac magnis sumptibus vigeabant, eodem modo eo ipso tempore infideli Mauro-

rum gente è Granatensi regno, quod illi vltra octingentos annos infederant, profligata. Horum iussu & sumptibus instructæ & commissæ fuerunt aliquot classès, tanta nauium agilitate, ut cum ventis ipsis de leuitate certare viderentur. Hæ tam ad Orientalem quam Occidentalem Indiam plenis velis conuolabant, & in medio tot periculorum & difficultatum mare tranquillari, breuia aperiri, voragines impleri videbantur, cælo ipso per alteram quandam viam lacteam nouos populos monstrante, ut ad eos qui Sathanae hætenus mancipia fuerant, salutare Iesu Christi Evangelium deferretur. Mox videre ibi fuit Crucis tropæa in celsissimis montium iugis passim erecta: perpetuum illud & solenne Christianorum sacrificium sub arborum umbris passim celebrabatur, dum noua quotidie sacrarum ædium fundamenta iaciuntur. Et quomuis barbari reges quibus poterant viribus nostrorum conatibus resisterent, Deus tamen ipsorum animis incredibile atque inuictum robur inspirauit, ac multis etiam miraculis editis auxilio suo vbiq; præsto fuit. (c) Tales fuerunt fortissimi illi Christiani Equites, Alphonsus & Franciscus Alboquerquei, Eduardus Pachecus, Ferdinandus Cortesius, Franciscus Pizarrus, & alij, qui frustra frendentibus ac frementibus Sathana eiusque ministris, salutare Redemptoris signum in terris illis erexerunt, dum iidem interea apud Christianos passim deiectum fuit & sublatum: dumq; alij summi Pontificis auctoritati & obedientiæ subducere se conantur, ecce tibi ex vltima vsque India Principes, qui Dei in Terris Vicario eandem promittunt ac præstant. Visi sunt sæpenumero plusquam mille idololatræ à paucis Christianis in fugam acti aut concisi, non aliter ac si ardente illo gladio, quo ingens quondam Sennacherib regis exercitus fugatus fuit ac deletus, ipsorum humeri fuissent percussi. Hoc modo Christiani tam armorum quam solius etiam nominis terrore non vrbes modo, sed integra etiam regna occuparunt, construxerunt templa, erexerunt altaria, & paganorum Pagodas, Guacas, & Pachicamas, Sathanae antea deuotas ædes & idola, veri Dei Opera Max cultui consecrarunt Regibus Cananoris, Cochini, Calecuti, Mexici, Cusci & alijs quidem contrariantibus, & arma etiam opponentibus, sed Dei gratia & nostrorum virtute semper victis. Quamuis autem Sophus Persarum rex, prophetæ sui no-

C

men
a. Vide Prætolium fol 701. b. Acosta lib. 7. Hist. Ind. cap. 23. c. V. Maffei in Histor. Indica,